

iml
000733

INTELL - SCOOP

1e JAARGANG / NUMMER 1 / 24 MAART 1993

Deze uitgave bestaat uit 18 pagina's

101

MILITAIRE INLICHTINGENDIENST

COMPAGNIE

101 MILITAIRE INLICHTINGENDIENSTCOMPAGNIE

INLEIDING

In dit stuk zal 101 Midcie zich aan u presenteren, waarbij achter-eenvolgens de huidige en de toekomstige structuur en taakstelling zullen worden belicht.

101 Midcie is een van de aan C - 1 Lk ter beschikking staande inlichtingenverzamelorganen. Door de gewijzigde situatie in de wereld en in het bijzonder in oost-europa wordt momenteel hard gewerkt aan de herstructurering van de krijgsmacht. Als gevolg daarvan zal ook worden gewerkt aan een reorganisatie van 101 Midcie. Maar voor een en ander zal zijn gerealiseerd zijn we al gauw een paar jaar verder. Er is echter al een wijziging gekomen in een deel van de taakstelling van de eenheden van de krijgsmacht en dus kan niet worden gewacht op realisatie van de voorgenomen reorganisatie. Door het uitzenden van eenheden en personen in het kader van VN-vredesoperaties is er een wijziging ontstaan in de informatiebehoefte en de opleiding van eenheden. Teneinde aan deze gewijzigde behoeftestelling te kunnen voldoen, is het noodzakelijk gebleken dat 101 Midcie zich reeds nu heeft moeten aanpassen. Na het lezen van dit stuk is het u hopelijk duidelijk dat 101 Midcie geen stiekeme eenheid is, maar dat zij er is om de diverse eenheden van de krijgsmacht ten dienste te zijn.

DE ORGANISATIE

101 Midcie is in de huidige OTAS opgebouwd uit drie subeenheden:

1. Het LKODOC (LegerKorps Onder-vraag en Documenten Onderzoek Centrum)
2. De TAP (Terrein Analisten Ploegen)
3. De TICP (Technische Inlichtingen Coördinatie Ploeg)

Door de gewijzigde taakstelling wordt momenteel binnen 101 Midcie

opgetreden met een werkorganisatie bestaande uit vier 'zuilen':

1. Informatieverzorging
2. Ondervragen en vertalen
3. Terrein en meteorologie
4. Technische inlichtingen en publikaties

Teneinde het verhaal niet te verwarrend te maken zal in dit stuk, alleen nader worden ingegaan op de taakstelling op basis van de huidige werkorganisatie.

INFORMATIEVERZORGING

Een van de onderdelen van 101 Midcie houdt zich voornamelijk bezig met de informatieverzorging t.b.v. van het voorbereiden van het personeel op het uitvoeren van hun taken in het kader van de VN-(vredes)operaties. Teneinde een produkt te kunnen leveren van voldoende kwaliteit dient men hier te beschikken over de juiste informatie. Hiertoe worden zeer goede contacten onderhouden met DOKL I&V, waar de meeste informatie vandaan komt. Deze informatie wordt verwerkt in briefings die op het CVV worden gehouden door personeel van het CVV en van 101 Midcie. Er wordt echter niet alleen aandacht besteed aan het verzorgen van briefings, maar ook het debriefen krijgt aandacht. Hiertoe zijn werkafspraken gemaakt tussen de Lkstaf, het CVV, de crisisstaf van DOKL en 101 Midcie. Daarnaast wordt er door dit afdeling in opdracht van 1 Lk informatie ingewonnen en bijgehouden over diverse crisisgebieden. Tot zover de taken zoals ze momenteel worden uitgevoerd.

Ten tijde van een grootschalig conflict zal het personeel van deze afdeling echter weer deel uitmaken van het LKODOC en dan o.a. worden belast met het onderzoeken van documenten en het verwerken van slagordegegevens.

ONDERVRAGEN EN VERTALEN

De compagnie kent in haar huidige samenstelling een afdeling die zich bezighoudt met het voorberei-

den en uitvoeren van krijgsgevangenenonderzoeksoefeningen. Deze afdeling beschikt momenteel onder meer over een vast bestand van één hoofdondervrager, twee ondervragers (BBT) en twee ondervragers (VND). Gedurende twee perioden van drie maanden per jaar heeft deze afdeling de beschikking over gemiddeld acht dienstplichtig ondervragers. Alle ondervragers zijn tot op heden opgeleid in de russische taal en in het ondervragen van krijgsgevangenen. De hoofdtaak van deze afdeling ligt in vredes-tijd bij het oefenen van personeel van de drie krijgsmachtdelen in het weerstaan van krijgsgevangenenonderzoekingen. Hiertoe worden er veelvuldig oefeningen gehouden waarbij het personeel van diverse onderdelen zo'n ondervraging ondergaat en zodoende ervaart wat een ondervraging kan betekenen. Ten tijde van een grootschalig conflict zal ook het personeel van deze afdeling deel uitmaken van het LKODOC en dan o.a. worden belast met het ondervragen van krijgsgevangenen. In de toekomst zal bij deze afdeling de prioriteit blijven liggen van het uitvoeren van ondervragingen, maar daarnaast zal men zich bezig gaan houden met tolken en vertalen. Ook zal het taalgebied niet beperkt blijven tot het russisch maar op basis van de huidige ontwikkelingen worden uitgebreid.

TERREIN EN METEOROLOGIE

Deze afdeling houdt zich bezig met het onderzoeken van weer en terrein, de invloeden daarvan op het personeel en op het uitvoeren van operaties. Deze onderzoeken en studies worden uitgevoerd aan de hand van bestaande documenten en door middel van het uitvoeren van verkenningen. Met deze werkzaamheden wordt steun verleend aan de secties S2 van de manoeuvre-eenheden van 1 Lk en aan het voorbereiden van de vredesoperaties. Op dit moment heeft de compagnie alleen de beschikking over een viertal dienstplichtig terreinanalisten en is er op het gebied van de meteo-

rologie nog geen capaciteit bin-nenshuis aanwezig. Mogelijk zal in de nabije toekomst hier wel in worden voorzien. Door de uitbrei-ding van de gebieden van inzet van NL eenheden en individuen is er een grotere behoefte ontstaan aan gedegen terreinstudies. Aangezien de capaciteit van de compagnie nog hetzelfde is, wordt momenteel dui-delijk prioriteit gegeven aan het voorbereiden van de vredesopera-ties boven het steunen van oefen-ingen.

TECHNISCHE INLICHTINGEN EN PUBLIKATIES

Deze afdeling draagt zorg voor het verzamelen en actueel houden van informatie over militair materi-aal. Hiertoe heeft zij de beschik-king over een hoeveelheid wapens van diverse makelij en herkomst, uniformen, dia's, videobanden etc. Al deze materialen worden op ver-zoek uitgeleend en kunne ter on-dersteuning dienen van voorlicht-ting, lessen, inlichtingendagen en presentaties. Zo wordt momenteel veelvuldig steun verleend aan het CVV en het korps mariniers door het geven van wapenlessen op de diverse buitenlandse wapens aan het personeel dat wordt uitgezon-den naar het voormalig Joegoslavië en Cambodja. Deze afdeling is te-vens belast met de uitgifte van dit bulletin. Sinds kort beschikt zij ook over apparatuur waarmee zelf gewerkt kan worden aan het samenstellen van videobanden ter ondersteuning van voorlichting en lessen. Deze videobanden zullen gaan verschijnen onder de naam INTELL-VISION. Als bijlage bij dit nummer van INTELL-SCOOP treft u een overzicht aan van de nu voor handen zijnde videobanden. Ten tijde van een grootschalig con-flict zal het personeel van deze afdeling zich onder andere bezig houden met het onderzoeken van buitgemaakt materiaal.

LANDENSTUDIES

Zoals eerder al aangegeven dient de aandacht nu meer gericht te

worden op de diverse crisisgebieden. In het kader daarvan is een aanvang gemaakt met het samenstellen van landenstudies, hiertoe is een convenant gesloten tussen 1 Lk en DOKL afdeling I&V. Op basis van dit convenant worden landenstudies uitgevoerd over voormalig Joegoslavië, Irak en Cambodja. Deze landenstudies worden als pilotproject beschouwd voor een verdere uitwerking van informatie over die gebieden waar NL eenheden en individuen eventueel kunnen worden ingezet.

Deze landenstudies bestaan uit:

1. Het aanleggen van informatieverzamelingen.
2. Het verwerken van deze informatie in inlichtingenstudies.

Deze studies kunnen worden onderverdeeld in drie niveaus:

- I Area Handbook
- II Update Report
- III Handout

Het Area Handbook bevat informatie over politiek, economie, demografie, geografie, land-, lucht- en zeestrijdkrachten en paramilitaire troepen.

Het handboek dient in een vroeg stadium hogere staven en commandanten te voorzien van duidelijke informatie ter ondersteuning van plannings- en besluitvormingsprocessen.

De update wordt samengesteld zodra opdracht en gebied van inzet duidelijk zijn. Zij bevat gedetailleerde informatie over militaire geografie en meteorologie, infrastructuurle voorzieningen, sterkte, organisatie, optreden, uitrusting, logistiek en locaties van "niet eigen" troepen. In de update worden gegevens verwerkt van een actueel uitgevoerde verkenning.

Ten behoeve van de individuele militair wordt een handout gemaakt. Hierin staat beknopte informatie over politieke achtergronden, taak van de eenheid, gegevens over niet eigen troepen, voornaamste materieel, gebruiken en gewoonten van de bevolking,

adviezen over geneeskundige- en logistieke zaken etc.

Het samenstellen van deze landenstudies wordt uitgevoerd door werkverbanden waarin wordt geparticipeerd door personeel van secties S2/G2 van eenheden van 1 Lk, 101 Midcie en I&V, waarbij de laatste instantie de eindverantwoordelijkheid heeft over het produkt.

TENSLOTTE

Hopelijk heeft u nu enig inzicht in het doen en laten van 101 Midcie. Wij zullen trachten u in de toekomst tijdig op de hoogte te stellen van de ontwikkelingen bij onze compagnie.

Cambodja

Algemeen

Cambodja maakt deel uit van het schiereiland Indo-China in Zuidoost Azië. Met een oppervlakte van 181.035 km² is Cambodja het kleinste land van Indo-China, maar altijd nog 4,5 keer zo groot als Nederland.

Het land wordt in het westen begrensd door Thailand, in het noorden door Thailand en Laos en in het oosten door Vietnam. De grenzen van Cambodja zijn voornamelijk natuurlijk van aard en lopen over bergruggen, langs waterlopen en langs de 354 km lange kustlijn aan de Golf van Thailand. (AFB 1)

Landschap

Cambodja is, waar het gaat om landschapskarakteristieken, in 5 deelgebieden in te delen:

1. Het Centrale Laagland, dat bestaat uit de laagvlakte van de Mekong en haar zijrivieren en die van het Tonle Sap (= Groot Meer). De Centrale Laagvlakte neemt tweederde van de totale oppervlakte van Cambodja in beslag. De hoge punten in dit landschap bestaan uit natuurlijke of door de mens gemaakte heuvels (=phnom) en uit de oeverwallen van de rivieren (=beng).
2. Het Cardammom gebergte in het zuidoosten heeft een gemiddelde hoogte van 1000 m en als hoogste piek de Phnom Aural van 1833 m.
3. De Olifantsketen in het zuiden is een gebergte met brede dalen en ronde toppen met een maximale hoogte van 1750 m.
4. Het Dang Reh gebergte op de noordgrens met Thailand is een laag gebergte met een maximale hoogte tot 800 m.
5. De Moi heuvels in het uiterste noordoosten op de grens met Vietnam vormen een gebergte met dezelfde karakteristieken als de

Olifantsketen en heeft een maximale hoogte van 1600 m. (AFB 2)

Bodem

Omdat de bodemsoorten sterk afhankelijk zijn van het moedermateriaal (= het gesteente waarin de bodem ontwikkeld is) en het aanwezige reliëf, wordt bij de beschrijving hiervan uitgegaan van een tweedeling: laagland vs bergland.

1. In het Centrale Laagland zijn de bodems ontwikkeld in de rivierafzettingen van de Mekong, Tonle Sap en hun zijrivieren. Deze bodems bestaan vooral uit klei met een grondwaterstand ondieper dan 50 cm. In de natte tijd zijn deze bodems dan ook vaak onbegaanbaar. Op deze natte bodems wordt voornamelijk rijstbouw bedreven. De oeverwallen die de rivieren van de kleivlakten scheiden, bestaan voornamelijk uit silt (= een afzetting met een korrelgrootte grover dan klei en fijner dan zand) en zijn zeer vruchtbaar. Naarmate de afstand tot de rivieren groter wordt (evenals de topografische hoogte), wordt de klei zandiger en minder vruchtbaar. Op deze bodems komen de savannes (open bossen) voor.

2. In het bergland zijn de bodems over het algemeen niet dikker dan 50 cm. De bodems in de bergketens zijn lemig en drassig in natte perioden. Voor de zuidelijke bergketens waar de moessoninvloed groot is, geldt dat ontbossing ten behoeve van de landbouw resulteert in hevige erosie in het regenseizoen door afspoeling. De zuidelijke gebergten vormen door de moessoninvloed de enige plaats in Cambodja waar het tropisch regenwoud voorkomt. (AFB 3)

Afwatering

De belangrijkste rivier van Cambodja is de Mekong. Vooral in het noorden heeft de rivier een vlechtend karakter resulterend in een maximale breedte van 16 km bij de grens met Laos. De Mekong is tot

Phnom Penh door zeeschepen het hele jaar door te bevaren. Schepen tot 2000 ton kunnen Kompong Cham bereiken.

In de natte tijd, van mei tot november, neemt de waterafvoer van de rivier enorm toe en kan de waterstand met maximaal 15 m toenemen. Het gevolg hiervan is dat grote gebieden onder water komen te staan. Een bufferende werking op de waterstanden heeft het Tonle Sap (zie "landschap") waarin het waterniveau gelijke tred houdt met die van de Mekong. In de regentijd kan de oppervlakte van het meer oplopen van 3000 km² tot 25000 km², waarbij de waterspiegel van het meer met gemiddeld 12 m stijgt.

Phnom Penh is een knooppunt van waterwegen. Hier mondt de Tonle Sap rivier uit in de Mekong terwijl enige kilometers zuidelijk de Bassac rivier van de Mekong aftakt. De Bassac stroomt vervolgens parallel aan de Mekong zuidwaarts de uitgestrekte delta Vietnam in.

Klimaat

Het klimaat van Cambodja wordt bepaald door het moessonritme. De gemiddelde jaartemperatuur is 27°C, met een geringe amplitude.

De droge noordoostmoesson, die het gevolg is van een hoge druk gebied boven het koude Aziatische vasteland, waait van november tot mei. De natte zuidwestmoesson die het gevolg is van een lage druk gebied boven het hete Aziatische continent waait de rest van het jaar.

In de natte periode ligt het binnenland van Cambodja in de regenschaduw van het Cardamom- en het Olifantsgebergte. In deze gebergten kan de hoeveelheid neerslag ten gevolge van stijgingsregens dan ook oplopen tot 5000 mm. De gemiddelde neerslag varieert van 1330 tot 2200 mm (vgl. Nederland gemiddeld 765 mm/jr).

Een ander karakteristiek weersverschijnsel in Cambodja is die van de Mango buien die in maart beginnen. Dit zijn korte hevige onweersbuien in menige namiddag van

het droge maar relatief hete seizoen. Deze buien zijn een voorbode van de aankomende regentijd.

Klimaat en mens

Tijdens de natte moessonperiode gaat men gebukt onder een drukken- de en vochtige hitte die bij de geringste inspanning verantwoordelijk is voor het uitbreken van zweet. Tevens kan de geringste inspanning resulteren in vermoeidheids- of uitputtingsverschijnselen.

In deze periode neemt de activiteit van bacteriën en schimmels explosief toe. De talrijke organische en anorganische destructieve krachten hebben er toe bijgedragen dat alle cultuurmonumenten die niet van steen zijn gemaakt inmiddels zijn vergaan. Tevens heeft dit ongemak de bevolking ertoe gedwongen elektrische gloeilampen in de kasten te hangen om schimmels te weren.

In de eerste maanden van het droge, relatief koele, seizoen (december t/m februari) zijn de klimatologische omstandigheden voor menselijke activiteit gunstiger. Het is dan ook een bijna jaarlijks terugkerend verschijnsel dat in deze periode de oorlogshandelingen in intensiteit toeneemt.

Geschiedenis in een notedop

Het huidige Cambodja vindt zijn origine in het koninkrijk van Funan, dat geacht wordt te zijn gevestigd in de derde eeuw na Christus ten zuid-westen van de Mekong-Delta.

De stichter van het Khmer koninkrijk van Kambuja was Jayavarman II die regeerde van 801-850. Hij vestigde zijn hoofdstad ten noorden van het Grote Meer (Tonle Sap) op de plaats waar nu Angkor ligt. Tevens ontwikkelde hij een geavanceerd irrigatiesysteem voor de rijstvelden waarop de levensvatbaarheid van het koninkrijk berustte. Zijn opvolger, Indravarman, begon tussen 877 en 889 met

de bouw van diverse tempels bij de hoofdstad. Deze bouwdrift bereikte zijn hoogtepunt onder Suryavarman, in de 12e eeuw, in het tempelcomplex Angkor-Wat.

Na diverse invasies door rivaliserende koninkrijken en heroveringen van gebieden bereikte Kambuja, aan het begin van de 13e eeuw, onder Jayavarman VII zijn hoogtepunt. Het land strekte zich toen uit van het Annamitisch gebergte in het noorden tot het Maleisische schiereiland in het zuiden.

In het midden van de 13e eeuw kwam echter een einde aan de bloei van het Khmer koninkrijk door invasies en plunderingen van T'ai (Siamese) volkeren. Zij veroverden grote gebieden en maakten van Cambodja een vasalstaat.

In de tweede helft van de 17e eeuw kwam Cambodja in de belangstelling van Vietnam dat de Thaise overheersing beëindigde en op haar beurt van het land een vasalstaat maakte.

In 1863 kwam ook aan deze situatie een einde doordat Frankrijk van het land een protectoraat maakte. In 1887 werd Cambodja een officiële kolonie van Frankrijk.

Na de tweede wereldoorlog, waarin Thailand nog enkele territoriale ambities had gerealiseerd onder japanse bescherming, kwamen de fransen weer terug en herstelden de koloniale overheersing. Echter, door de toenemende moeilijkheden in zuid-oost Azië en door een diplomatieke missie voor onafhankelijkheid van Prins Norodom Sihanouk(1) kwam een einde aan de overheersing door Frankrijk. Op 9 november 1953 werd Cambodja officieel een onafhankelijke constitutionele monarchie onder leiding van prins Norodom Sihanouk.

In maart 1972 pleegde de toenmalige chef-staf van het leger (Lon Nol) een coup en installeerde zichzelf als president van de Khmer Republiek (het koningshuis was in 1970 al afgeschaft). Er volgde een burgeroorlog tussen de regering en de toen in opkomst zijnde Khmer Rouge.

Op 17 april 1975, na drie jaar burgeroorlog, vluchtte Lon Nol

naar de VS en nam de Khmer Rouge de macht in het land over.

De marxistische Khmer Rouge voerde vanaf het begin een radicale hervormingspolitiek door met als doel van Cambodja een landbouwstaat te maken. De intelligentia werd ofwel geliquideerd ofwel in werkkampen ondergebracht waar ze een stringent heropvoedingsprogramma moest ondergaan. De overige stedelijke bevolking werd met geweld naar de landelijke gebieden verdreven waar ze te

werk werden gesteld in collectieve coöperaties. Gedurende de Khmer Rouge overheersing zijn naar schatting een paar miljoen mensen om het leven gekomen.

In de grondwet van januari 1976 werd de naam van het land opnieuw gewijzigd in 'Democratisch Kampuchea'. Tevens werd gesteld dat Kampuchea een neutraal en niet-gelieerd land was. Het werd echter steeds duidelijker dat er wel degelijk strakke banden met de Volksrepubliek China aanwezig waren, dit tot groot ongenoegen van Vietnam.

Na een reeks grensconflicten met Vietnam kwam het eind 1977 tot een oorlog. Op 25 december 1978 lanceerden Cambodjaanse rebellen vanuit Vietnam, gesteund door het Vietnamese leger, een invasie om op 7 januari 1979 de hoofdstad Phnom-Penh te veroveren, waarna de naam van het land wederom werd veranderd in Volksrepubliek Kampuchea. In maart van dat jaar werden er officieel Vietnamese troepen op Cambodjaans grondgebied gestationeerd.

Ondertussen resulteerden onderhandelingen tussen communisten en niet-communisten in de vorming van een coalitie regering in ballingschap GCDK (Coalition Government of Democratic Kampuchea) met prins Sihanouk als president, Khieu Samphan als vice-president voor buitenlandse zaken en Son Sann als premier. Deze alliantie werd later hernoemd in NGC (National Government of Cambodia).

Na jaren van gevechten over en weer, tussen de coalitie o.l.v. prins Sihanouk en de door de Viet-

namesen gesteunde Cambodjaanse regering van Hun Sen, belooft de Vietnamese regering in augustus 1985 dat zij haar troepen medio 1990 zal terugtrekken. Gelijkzeitig biedt zij aan vredesonderhandelingen te starten, echter onder voorwaarde dat de Khmer Rouge als politieke en militaire macht wordt geëlimineerd. De regering van Democratisch Kampuchea (de NGC, o.l.v. Prins Sihanouk) gaat echter niet in op deze condities maar houdt wel de weg open voor directe of indirecte besprekingen met Vietnam.

Na herhaaldelijke pogingen van beide kanten om tot een dialoog te komen was het in december 1987 dan eindelijk zo ver. Voor het eerst sinds de Vietnamese invasie in 1979 kwamen de partijen in Parijs bij elkaar en gaven een gezamenlijk communiqué uit waarin zij zich uitspraken voor een vreedzaam, onafhankelijk, democratisch, soeverein en neutraal Kampuchea. Tevens werd meegedeeld dat er vervolgbijeenkomsten zouden worden gehouden in januari en april 1988, waarbij dan ook Son Sann en de Khmer Rouge werden uitgenodigd. Son Sann de leider van de KPNLF (Khmer People's National Liberation Front) aanvaardde de uitnodiging onder voorwaarde dat Vietnam aanwezig zou zijn en haar troepen zo spoedig mogelijk van Cambodjaans grondgebied zou terugtrekken. In mei 1988 kwamen Hun Sen (premier van Cambodja) en Vietnam tot een overeenkomst, waarbij Vietnam 50.000 man zou terugtrekken in 1988 en het resterende deel onder bevel zou stellen van de regering van de Volksrepubliek Kampuchea. Later dat jaar vervroegde Vietnam het tijdstip waarop zij haar troepen volledig uit Cambodja zou hebben teruggetrokken tot eind 1989/begin 1990.

In deze tijd kwamen er ook steeds vaker geruchten boven drijven dat de Khmer Rouge in de vluchtelingenkampen, onder haar controle, rekruten aan het ronselen was om wapens Cambodja binnen te smokkelen en om dienst te doen in haar guerilla leger in Cambodja. Met

name de regering Hun Sen en Vietnam waren danig bezorgd dat de Khmer Rouge in het militaire machtsvacuüm zouden duiken dat zou ontstaan als het Vietnamese leger zich volledig zou hebben teruggetrokken. Echter in augustus 1988 deelde de Khmer Rouge mee dat zij volledig achter het idee van internationale garanties stond, dat haar en andere partijen ervan moest weerhouden om elkaar te gaan overheersen. De Khmer Rouge stelde zelfs voor om de omvang van haar leger te reduceren tot het niveau van andere Cambodjaanse partijen. Op 30 april veranderde de PRK (People's Republic of Kampuchea) haar naam in SOC (State of Cambodia). Van 30 juli tot 30 augustus 1988 werd er wederom een internationale conferentie gehouden in Parijs. Ook hier konden de verschillende partijen niet tot een overeenkomst komen en werd de Verenigde Naties verzocht om in te grijpen. In september 1989 kondigde Vietnam aan dat zij haar troepen volledig uit Cambodja had teruggetrokken.

Partijen

In Cambodja zijn vier grote partijen actief:

1. De door Vietnam gesteunde KPRP (Kampuchean People's Revolutionary Party) die de huidige regering vormt, o.l.v. Hun Sen.
2. De Khmer Rouge, de door China gesteunde communistische guerilla organisatie, o.l.v. Khieu Sampan (hoewel men er van uitgaat dat Pol Pot de eigenlijke leiding in handen heeft).
3. De KPNLF (Khmer People's National Liberation Front), o.l.v. Son Sann.
4. De FUNCINPEC (Front Uni Pour un Cambodge Independant, Neutre, Pacifique et Cooperatif), o.l.v. prins Norodom Rannarit (de zoon van Prins Sihanouk), met als militaire arm het ANKI (Armée Nationale de Kampuchea Independent, voorheen het ANS= Armée Nationale Sihanoukienne).

Zoals al vermeld hebben de laatst genoemde drie partijen in 1979 een coalitieregering gevormd (CGDK, Coalition Government Democratic Kampuchea). Deze coalitie staat onder leiding van prins Norodom Sihanouk. Ook de KPNLF en de Khmer Rouge waren op hoge posten vertegenwoordigd. Khieu Sampan (Khmer Rouge) is vice president voor buitenlandse zaken en Son Sann (KPNLF) is premier.

Onder auspiciën van de UN is een Supreme National Council (SNC) gevormd, bestaande uit zes leden van de zittende regering en twee leden van elk der overige partijen. Het SNC dient als een soort overgangsregering met als hoofdtaak het voorbereiden van algemene verkiezingen in mei 1993. Beslissingen binnen de SNC dienen te worden genomen op basis van consensus. Waar deze niet aanwezig is heeft prins Sihanouk (voorzitter van de SNC) het recht een beslissing te nemen met inachtneming van de meningen van de andere leden. Waar het beslissingen ten aanzien van UNTAC betreffen of waar Prins Sihanouk geen beslissing kan of wil nemen draagt hij de beslissingsbevoegdheid over aan de speciale vertegenwoordiger van de Secretaris Generaal van de UN in Cambodja.

De Khmer Rouge speelt in deze een zeer dubieuze rol. Hoewel zij in augustus 1988 meedeelde geen enkele ambitie te hebben om in het militaire machtsvacuüm te duiken dat zou ontstaan als het Vietnamese leger zich geheel terugtrok, heeft zij sindsdien herhaaldelijk aanvallen uitgevoerd op dorpen in met name het westen en zuid-westen van Cambodja in een poging haar invloedssfeer uit te breiden. De laatste tijd gaan er zelfs geruchten dat de Khmer Rouge in haar invloedssfeer een eigen economie aan het opbouwen is. Tevens weigert de Khmer Rouge mee te werken aan het ontwapenen en kantonneren van haar troepen. Dit tot groot ongenoegen van Prins Sihanouk (voorzitter van de SNC) en de regering Hun Sen in Phnom-Penh. De Khmer Rouge beweert echter dat er

nog steeds Vietnamese militairen in Cambodja zijn en zal medewerking blijven weigeren zolang deze situatie voortduurt. Onlangs verschenen er in de kranten berichten dat er daadwerkelijk drie Vietnamese militairen ontdekt waren en dat er militaire adviseurs zouden zijn toegevoegd aan het Cambodjaanse regeringsleger. Deze laatste uitspraak wordt op het ogenblik gecontroleerd en mogelijk komt er nu weer schot in het vredesproces.

UN en UNTAC

In november 1989, toen bleek dat de vier partijen niet tot een overeenstemming konden komen aangaande een machtsdeling en te houden verkiezingen, werd het voorstel gelanceerd dat een UN Transitional Authority in Cambodia (UNTAC) een administratieve en vredesbewarende rol zou gaan spelen in Cambodja totdat er verkiezingen konden worden gehouden onder internationaal toezicht. In augustus 1990 gingen de vijf permanente leden van de UN-veiligheidsraad accoord met dit scenario.

Na diverse strubbelingen werd in mei 1991 tussen de coalitie o.l.v. prins Norodom Sihanouk en de door Vietnam gesteunde regering van Hun Sen een staakt het vuren overeengekomen voor de duur van één maand. In juni 1991 werd door de vier partijen (de Khmer Rouge, de Khmer people's National Liberation Front, de regering Hun Sen en de FUNCINPEC) een staakt het vuren voor onbepaalde tijd overeengekomen en Prins Sihanouk werd voorzitter van de SNC, nadat eerdere pogingen om een voorzitter te benoemen waren mislukt.

Op 28 februari 1992 werd door de UN besloten een initiële macht van 22.000 militairen, politie en monitors te sturen. Kort daarna was UNTAC een feit.

Op dit moment neemt voor Nederland een mariniersbataljon deel aan UNTAC. (AFB 4)

Het is de bedoeling dat de vier facties (in navolging van de in de pers gebruikte terminologie wordt hier met 'facties' partijen bedoelt) 70% van hun strijdkrachten demobiliseren en het resterende gedeelte (30%) onder UN-controle stellen. Deze 30% zal dan door de UN ontwapend worden en in kampementen ondergebracht, waar ze zullen blijven tot de Cambodjaanse regering (die na de verkiezingen in mei gevormd zal worden) besluit wat er met deze troepen moet gebeuren.

UNTAC heeft ook de controle over de politie op zich genomen. Locale agenten worden onder UN supervisie opgeleid en ingezet. Tevens houdt de UN toezicht op de naleving van het staakt het vuren, of alle buitenlandse troepen uit het land verdwenen zijn en of de buitenlandse hulp aan de diverse partijen (in de vorm van wapens en geld) opgehouden is.

Sinds de eerste jaren van het Pol Pot regime houden zich op verschillende plaatsen langs de Cambodjaanse grens vluchtelingen op. Gedurende de jarenlange guerilla oorlog die het land geteisterd heeft is het aantal vluchtelingen opgelopen tot naar schatting een half miljoen. De UNTAC heeft tot taak gekregen deze vluchtelingen te repatriëren en te herplaatsen in Cambodja.

Misschien wel de belangrijkste taak van UNTAC is het toezicht houden op de komende verkiezingen. Voorafgaand aan deze verkiezingen is UNTAC begonnen met de registratie van kiezers. Met name in de door de Khmer Rouge gecontroleerde gebieden verloopt dit proces stroef, daar de Khmer Rouge alle medewerking weigert en geen UN-officials toelaat in haar gebied. Om een neutraal verkiezingsklimaat te garanderen heeft de UN vijf portefeuilles van de regering overgenomen (defensie, buitenlandse zaken, binnenlandse zaken, financiën en informatie). De mensen die verkozen worden in mei zullen een parlement vormen dat een nieuwe grondwet op zal stellen, ge-

volgd door de formatie van een internationaal erkende regering. Het mandaat van UNTAC loopt in augustus van dit jaar af, maar kan op verzoek van de nieuw gevormde regering verlengd worden.

(1) In Azië is het de gewoonte om de achternaam (familienaam) eerst te noemen.

Joegoslavië

Update

*Bosnië-Herzegovina

Het Vance/Owen plan, (zie oa vorige Intell-Scoop) dat voorziet in een opdeling van Bosnië-Herzegovina (B-H) in 10 autonome regio's, sleept zich door moeizame onderhandelingen. Tot nog toe is er geen overeenstemming bereikt omdat Moslims en Serven het plan niet steunen. De grootste tegenslag voor Vance en Owen is gelegen in het feit dat de Bosnische Moslims het plan niet willen accepteren omdat, volgens de moslims, de opdeling een beloning is voor de etnische zuiveringen van de Serven. Deze opstelling van de moslims werkt echter tweeledig in hun eigen nadeel. In afwachting van verdere acties van de UN blijven de Bosnische Serven hardnekkig doorgaan met het belegeren van de Moslim enclaves in noord-oost B-H en komen daarmee elke dag dichterbij hun militaire doelstellingen. Daarnaast belemmert de houding van de Moslims een potentieel militair ingrijpen door de UN. De Secretaris-Generaal van de UN (SGUN) Boutros Ghali heeft reeds meerdere keren aangegeven het Vance/Owen plan ter goedkeuring aan de UN Veiligheidsraad voor te leggen op het moment dat twee van de drie partijen het plan accepteren. Daarmee opent hij de weg, het accord (dat vooralsnog door de Bosnische Serven niet zal worden ondertekend) met militair ingrijpen af te dwingen. Een plan dat door de EG en de NAVO overigens niet onvoorwaardelijk wordt gesteund.

Militaire situatie

In centraal B-H lijkt de situatie in militair opzicht redelijk stabiel. De inspanningen van de Bos-

nische Serven richten zich hoofdzakelijk tegen de Moslim-enclaves in noord-oost B-H. Inmiddels zijn de enclaves rond Cerska, Kamenica en Konjevici-Polje in Servische handen gevallen. Teneinde de druk op de Moslims in noord-oost B-H te verlichten hebben Bosnische (lees moslim)troepen vanuit centraal B-H een offensief in oostelijke richting gelanceerd. Het is onduidelijk in hoeverre dit resultaat heeft (gehad)

*Kroatië

In de UNPA's noord, zuid en oost is er al geruime tijd sprake van fors toenemende spanningen. Er blijven voortdurend meldingen komen van schiet incidenten in en rond de UNPA's waarbij in sommige gevallen gebruik wordt gemaakt van artillerie. Met name in de UNPA's noord en zuid is sprake van verhoogde militaire activiteiten van zowel Kroaten als Serven. Een en ander zal verband houden met het opnieuw aflopen van het UN-mandaat op 31 maart a.s. Militair gezien is een nieuw UN-mandaat alleen voordelig voor de Kroatische Serven aangezien zij inmiddels niet meer opgewassen zijn tegen het zich militair snel ontwikkelende Kroatië. De Kroatische strijdkrachten zijn inmiddels in staat de door de Kroatische Serven bezette gebieden terug te veroveren, vooropgesteld dat de Kroatische Serven niet gesteund worden door reguliere Servische troepen van de FRJ. Het mag om die reden dan ook duidelijk zijn dat de federale premier Kontic (opvolger van Panic) de SGUN om een nieuwe verlenging van het mandaat heeft gevraagd en wel voor de periode van een jaar. Momenteel is nog onduidelijk of de Kroaten zullen instemmen met een verlenging. Wel lijkt voor de hand te liggen dat een verlenging met een jaar zeer onwaarschijnlijk is. Kroatië zal een langdurige bezetting of het afstaan van de bezette gebieden niet toestaan. Het laten aflopen

van het mandaat lijkt een kwestie van politieke timing.

*Humanitaire hulpverlening

Voedseltransporten in B-H en met name naar de moslim-enclaves blijven zeer problematisch. Het is inmiddels duidelijk dat de Bosnische Serven de voedselsteun als een militaire dreiging beschouwen en de UN hulpkonvooien als machtsmiddel hanteren. De hongerende moslims worden slechts mondjesmaat van voedsel voorzien. De Amerikaanse voedseldroppings vanuit de lucht gaan inmiddels onverminderd door. De droppings vinden plaats van grote hoogte (>10.000 voet) waardoor in de droppingzone een grote spreiding ontstaat. Onderzoek heeft uitgewezen dat ongeveer 30 % van de goederen de moslims bereikt. Opmerkelijk is dat de commandant van de Bosnisch Servische strijdkrachten Mladic zijn verontwaardiging heeft uitgesproken over het feit dat de Amerikanen alleen de moslims met hulpgoederen steunen. Volgens zijn zeggen zouden ook Servische dorpen in moslim territorium noodlijdend zijn. Ongeveer twee weken geleden werd bekend dat ook de Russen voedsel boven B-H wilden gaan afwerpen. Hiervoor was een uitvalsbasis in Duitsland nodig. De Russen stelden 2 IL-76 Candida's ter beschikking en wilden bij daglicht en geringe hoogte (900 voet) voedseldroppings uitvoeren. Mladic verklaarde dat de Russische toestellen voedsel zouden gaan afwerpen boven een zestal Servische dorpen. Het bericht is noch ontkent noch bevestigd. Van het Russische initiatief is tot op heden niets meer vernomen.

*Vliegverbod

Het vliegverbod boven B-H wordt bij voortduring geschonden. Daar waar het meestal gaat om helikopters die logistieke- of verkenning vluchten uitvoeren werd op

13 maart vastgesteld dat (waarschijnlijk Bosnische Serven) drie fixed-wing sorties boven B-H uitgevoerd hebben. Ondanks het feit dat het hier slechts ging om een of meer An-2 Colt toestellen, en de aanval een geïmproviseerd karakter had, wordt het incident internationaal hoog opgenomen en daarmee is het militair afdwingen van het vliegverbod opnieuw volop in de belangstelling gekomen. De herkomst van twee toestellen is niet definitief vastgesteld. Inmiddels is bekend geworden dat het voorstel in de Veiligheidsraad, dat op 19 maart jl is ingediend om met geweld het vliegverbod af te dwingen, op 22 maart niet in stemming is gebracht omdat de Russen de omschrijving van de bevoegdheden te vaag vinden.

*Tot slot

Dit artikel is slechts een beperkte weergave van hetgeen er in het voormalig Joegoslavië gebeurd is in de afgelopen twee weken. Er is bewust voor gekozen niet in te gaan op gebeurtenissen die uitgebreid in de media aan bod zijn gekomen. Wij zullen u verder op de hoogte houden in de volgende nrs van Intell-Scoop.

De inhoud van deze update is geheel ontleend aan open bronnen.

COLOFON

INTELL-SCOOP

Is een tweewekelijkse uitgave van

101 MIDCie
Van Haftenkazerne
MPC 12 B
Postbus 9020
7300 EB Apeldoorn

Telefoon:

ptt 055 - 574011
mdtn 573 - 4011

Redactie:

maj L. Hakvoort
kap R.C. de Jong
tint J.P. Duister

Vormgeving:

101 MIDCie

-INTELL-SCOOP wordt gratis verzonden aan de secties 2 van bataljons en brigades alsmede al die onderdelen van de

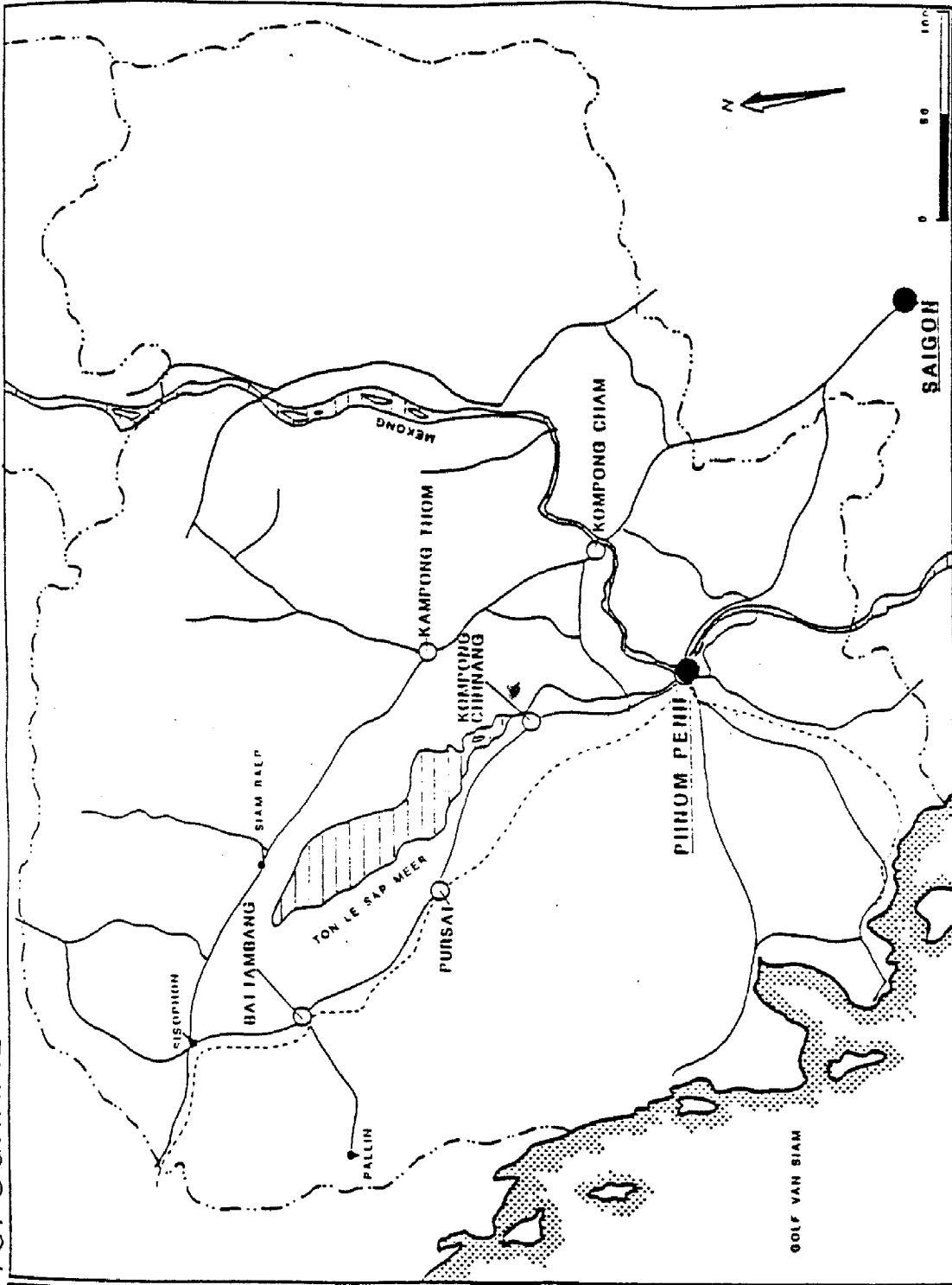
Koninklijke Landmacht welke functioneel - belang hebben bij actuele informatie op inlichtengebied.

Zij die INTELL-SCOOP nog niet ontvangen maar dit wel wensen kunnen hierover contact opnemen met 101 MIDCie op bovenstaand telefoonnummer onder opgaaf -van redenen waarom zij INTELL SCOOP wensen te ontvangen.

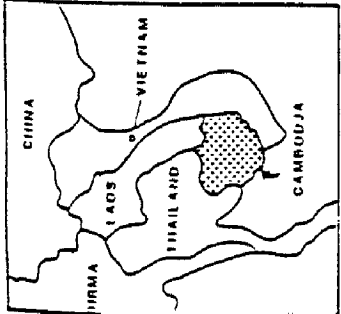
VERZENDLIJST

C 1 LK	
CS 1 LK	
G1 1 LK	
G2 1 LK	
G3 1 LK	
G4 1 LK	
G6 1 LK	
C STCOGP 1 LK	
STCIE 1 LK	
SIE CONTROLLER	
SIE COMMUNICATIE	
<u>1 DIV "7 DEC"</u>	<u>T.A.V. SIE G2</u>
STSTCIE 1 DIV "7 DEC"	
<u>12 MECHBRIG</u>	<u>T.A.V. SIE G2</u>
STSTCIE 12 MECHBRIG	
13 PAINFBAT	T.A.V. SIE S2
41 PAINFBAT	T.A.V. SIE S2
101 TKBAT	T.A.V. SIE S2
11 AFDRA	T.A.V. SIE S2
12 BRIGPAGNCIE	
13 BEVOCIE	
12 HRSTCIE	
12 BRIGGNKCIE	
<u>13 MECHBRIG</u>	<u>T.A.V. SIE G2</u>
STSTCIE 13 MECHBRIG	
17 PAINFBAT	T.A.V. SIE S2
11 TKBAT	T.A.V. SIE S2
12 AFDVA	T.A.V. SIE S2/3
13 PAGNCIE	
12 BEVOCIE	
13 HRSTCIE	
13 BRIGGNKCIE	
<u>52 PAINFBRIG</u>	<u>T.A.V. SIE G2</u>
<u>101 DIVVAGP</u>	<u>T.A.V. SIE S2</u>
STSTBT 101 DIVVAGP	
154 AFDVA	T.A.V. SIE S2/3
109 BTVA	
101 AMBT	
<u>104 VERKBAT</u>	<u>T.A.V. SIE S2</u>
<u>102 EOVICIE</u>	
<u>4 DIV</u>	<u>T.A.V. SIE G2</u>
STSTCIE 4 DIV	
<u>41 LTBRIG</u>	<u>T.A.V. SIE S2</u>
STSTCIE 41 LTBRIG	
103 VERKBAT	T.A.V. SIE S2
42 PAINFBAT	T.A.V. SIE S2
41 TKBAT	T.A.V. SIE S2
41 AFDVA	T.A.V. SIE S2/3

TOPOGRAFIE

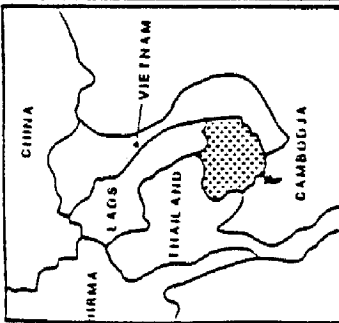
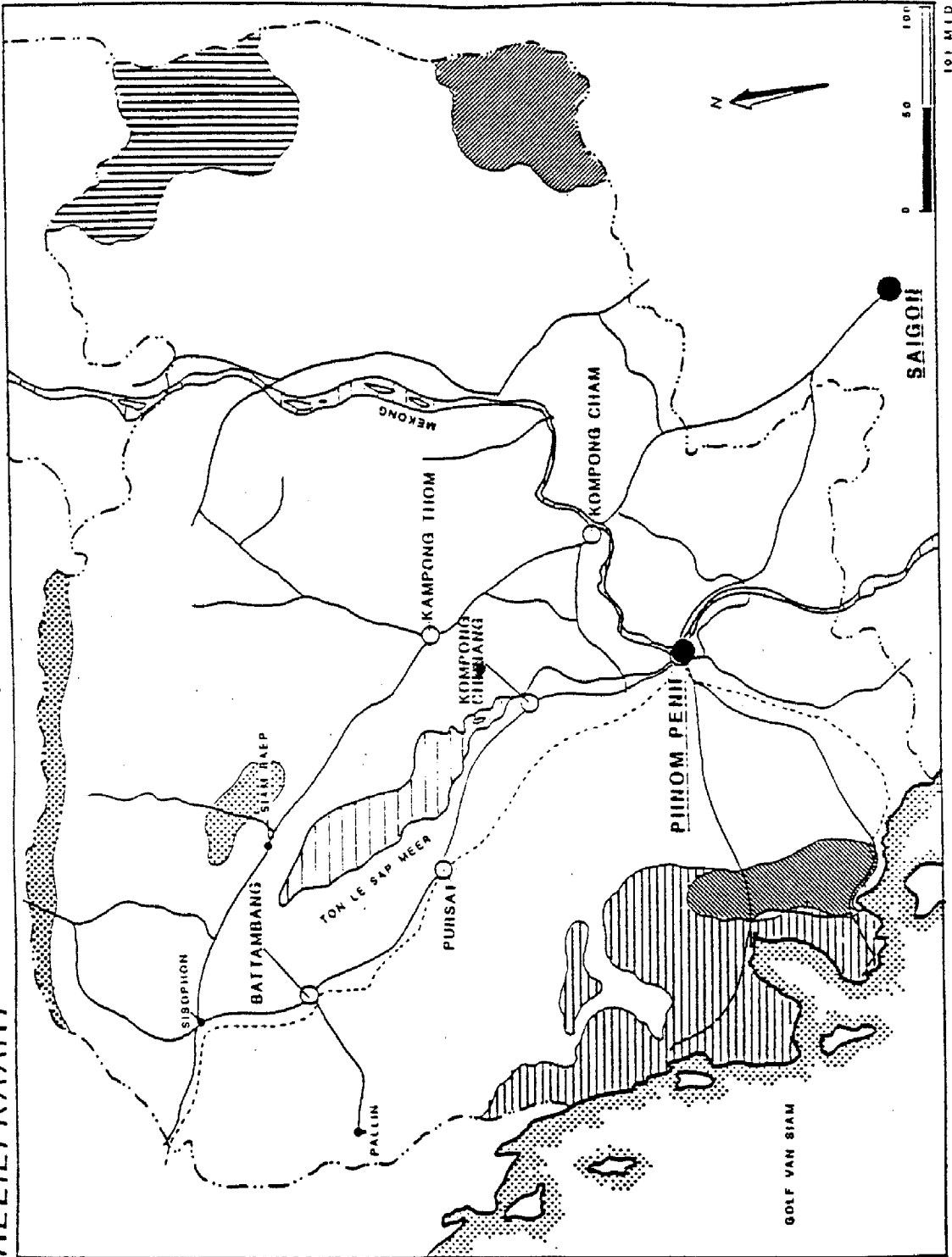

100 MID

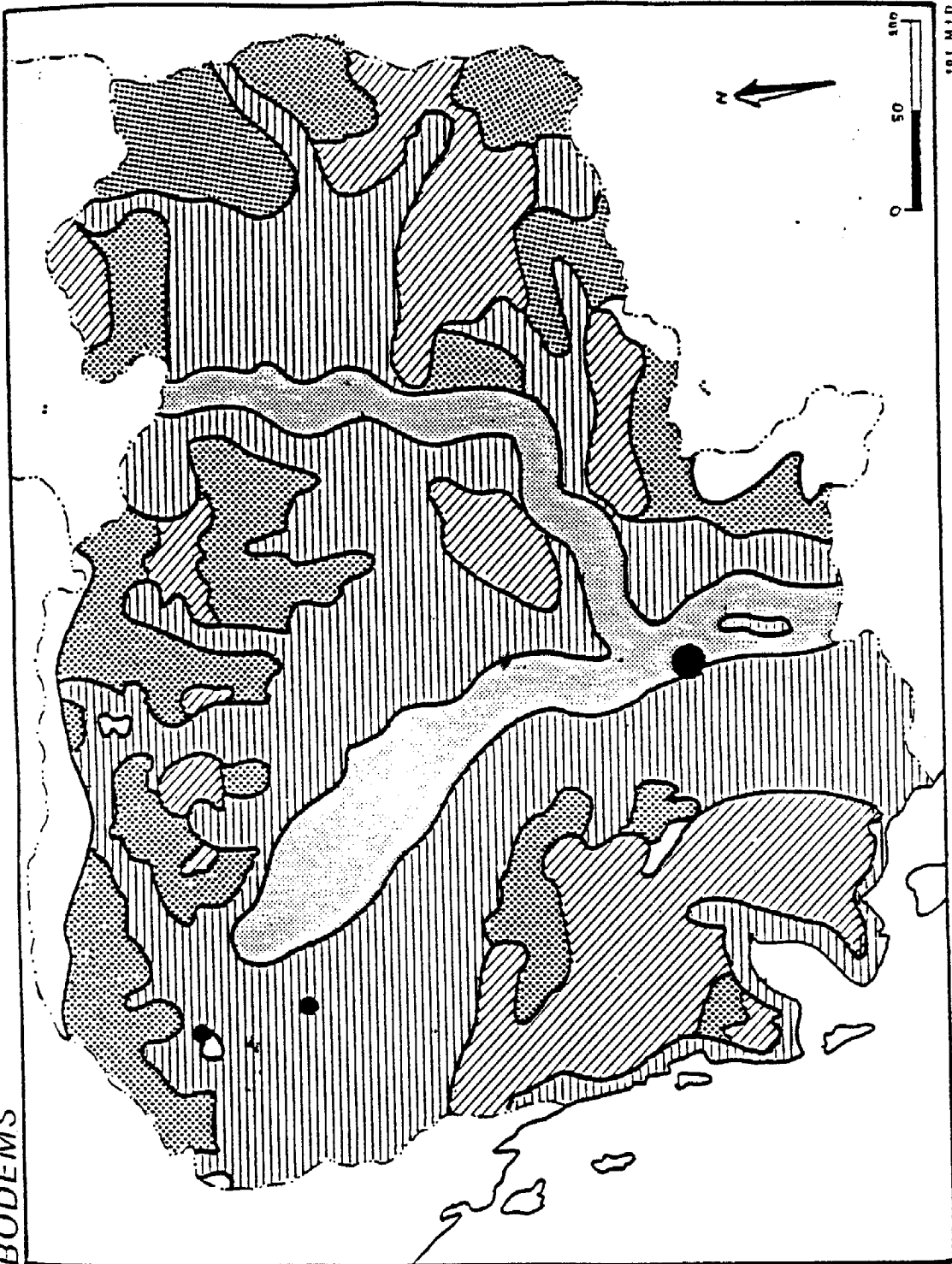
WIG
--- SPORDEWEG

RELIEFKAART

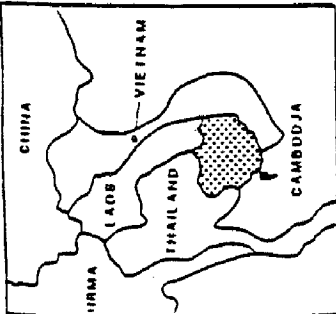

- WEG
- SPORDEWEG
- MOI HIEUVELS
- CARDAMOM GEB.
- DAK DAM GEB.
- OLIFANTSKETEN
- DANG REK GEB.
- INSEL GEB.
- GENTRALE LAAGVLAKTE

BODEMS

101 MID

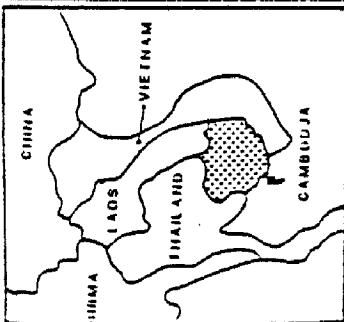
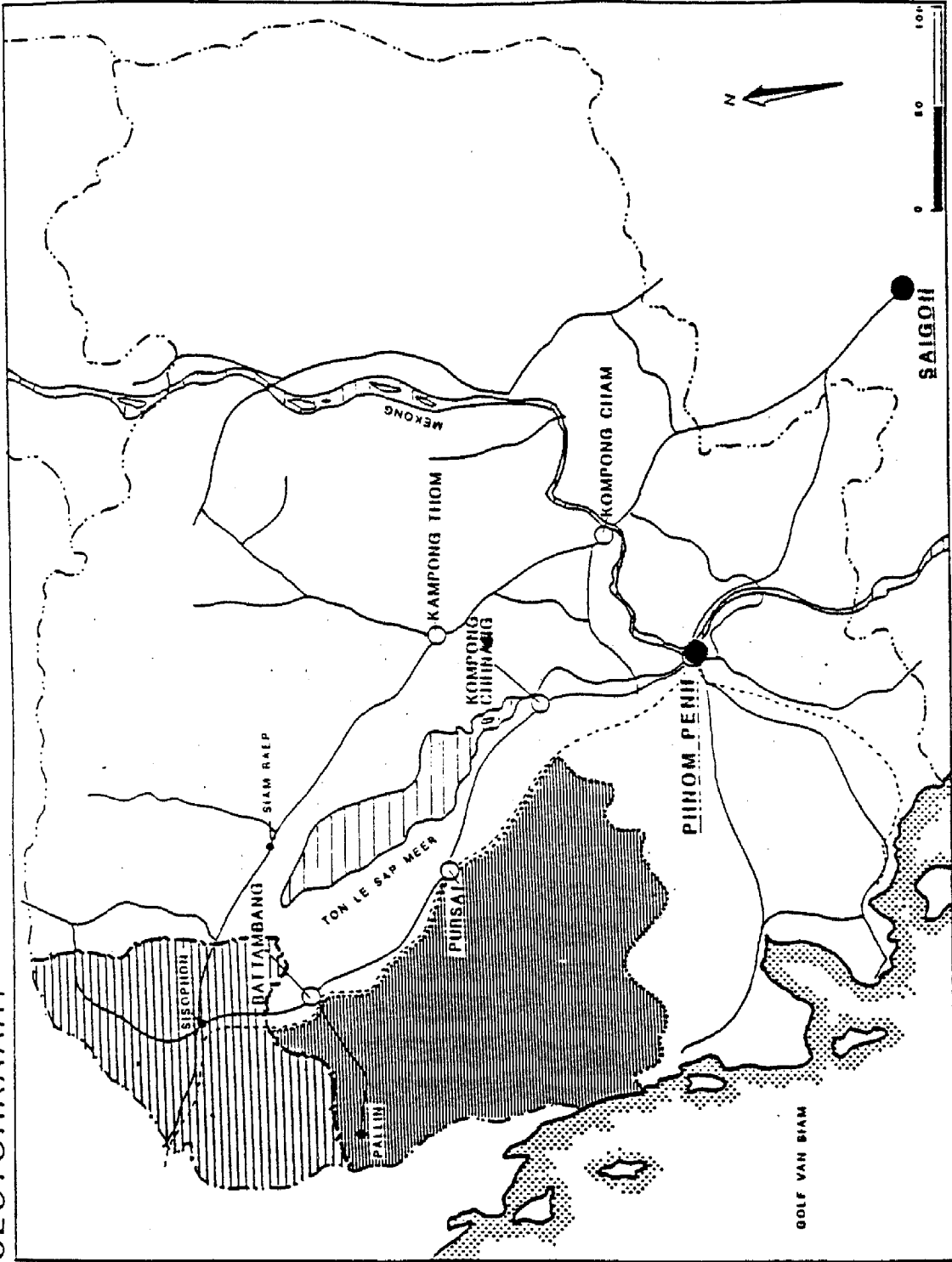
- KLEI PERIODIEKE OVERSTOMING
- KLEI GRONDWATER · SOCM
- KLEI GRONDWATER · SOCM
- KLEI BINNEN SOCM STEMO MATR

----- GRENS

79 1251

SECTORKAART

- DUTCHBATT V A EIND '92
- VOORMALIG DUTCHBATT TOT OKT '92